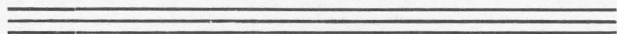

KOULU JA
MENNEISYYS

X

KOULU JA MENNEISYYS

SUOMEN KOULUHISTORIALLISEN SEURAN
VUOSIKIRJA 1956—1957

X

HELSINKI 1957

Vuosikirjaan Koulu ja menneisyys X saaduista kirjoituksista esittää Suomen Kouluhistoriallinen Seura parhaat kiitokset kirjoittajille. Seura esittää myös kunnioittavat kiitokset Opetusministeriölle, joka on myöntänyt varat tämän vuosikirjan julkaisemista varten.

Helsingissä maaliskuun 15 päivänä 1957.

SUOMEN KOULUHISTORIALLINEN SEURA

Toimituskunta:

Urho Somerkivi

E. O. Kuujo

Santeri Liikkanen

Eelis Aurola

Eino Viitasaari

SISÄLLYS.

- Eino Viitasaari, Kasvatustieteellisen keskuslaitoksen perustamissuunnitelmien historiaa.
Sinikka Lipponen, Suomen opettajakunta suuren pohjan sodan aikana.
Erkki Lahdes, Ahlmanin koulujen ensimmäisten opettajain valinta.
Akseli Salokannel, Piirteitä Vanajan kansanopetuksesta.
E. V. — Katsaus Suomen Kouluhistoriallisen Seuran toimintaan.

LUETTELO EDELLISTEN VUOSIKIRJOJEN KIRJOITUKSISTA.

VUOSIKIRJA I (1935)

Alkusanat.

- A. R. *Cederberg*, Kouluneuvos Einar Fieandt.
Kurt H. Enwald, A. J. Mela.
J. A. Wecksell, A. J. Mela.
Hanna Kallio, Vanhoja koulumuistoja.
Heikki Impivaara, Pari piirrettä Raahen koulusta.
Reino Rautavaara, Piirteitä Oulun triviaalikoulun historianopetuksesta viime vuosisadan alkupuolella.
Juuso Mustonen, Inkerin kansanopetuksen alkuvaiheita.
E. O. Stenij, Sata vuotta ammattiopetuksemme vaiheita.
Heikki Terho, Haminan saksalaisen alkeiskoulun oppilasmatrikeli.
Suomen kouluhistoriallisen seuran säännöt.

VUOSIKIRJA II (1936)

- R. A. *Mäntylä*, Kansanopetuksesta Tornion kaupungissa 1700- ja 1800-luvulla.
V. R. Lehtonen, Alemman maanviljelysopetuksen alkuvaiheista Suomessa.
Olga Moberg, Helsingin kansakoulujen alkuajoilta I.
Maiju Kantele, Helsingin kansakoulujen alkuajoilta II.
Impi Siukonen, Muistoja Amanda Packalénista.
I. Wartainen, Kylliälän kasvatuslaitos 100-vuotias.
Juuso Mustonen, Sunnuntai- eli pyhäkoulut Inkerissä.
Uuno Pulkkila, Kristiinankaupungin pedagogio.

VUOSIKIRJA III (1937)

- A. R. *Cederberg*, Suomen kouluhistorian tärkein tehtävä.
A. J. Tarjanne, Koulumuistoja kuuden vuosikymmenen takaa.
August Alho, Turun kaupungin kouluja viime vuosisadalla.
Väinö Vaara, Muuan poikkeuksellinen kansakoulun taloussuunnitelma.
Matti Koskenniemi, Lukiolaiselämää Turussa 1880-luvulla.
V. Ahokanta, Muistelmia Lappeenrannan sunnuntaiopetuksesta.

VUOSIKIRJA IV (1938)

- Kustaa Hautala*, Piirteitä Oulun oppikouluoloista 1822—1843.
V. Ahokanta, Lappeenrannan käsityöläiskoulun vaiheet.

Santeri Liikkanen, J. V. Snellman ja kansakoulu.
Kalervo Kaartinen, Ekateriinan eli Huutokosken koulu.
Antti Inkinen, Suomalainen koululaitos Pietarissa.
Niilo Liakka, Muisteloja Tornion ala-alkeiskoulusta 1870-luvulta.

VUOSIKIRJA V (1939)

J. H. Ollikainen, Leppävirran vanhemmasta kansakouluopetuksesta.

V. Ahokanta, Sortavalan vanhemmat ammattikoulut.

Niilo Liakka, Oulun suomalainen yksityislyseo 1874—1890.

M. O. Karttunen, Etelä-Pohjanmaan ensimmäisen kansakoulun perustaminen.

VUOSIKIRJA VI (1944)

J. H. Ollikainen, Leppävirran kansakouluolojen kehitys 1800-luvun viimeisillä vuosikymmenillä.

Erkki Paasikallio, Ahlmanin pitäjänkoulujen alkuvaiheet.

Vilho H. Kivioja, Muistelmia Teuvo Pakkalasta opettajana.

Heikki Hosia, Punkalaitumen koululaitoksen alkuvaiheet.

Aili Vallin, Kouluhistoria ja matriikkelit kaupungeittain ja kunnittain.

VUOSIKIRJA VII (1948)

Olli Lokki, Piirteitä aritmetiikan opetuksesta Suomessa vuoteen 1841 asti.

H. K. Erviö, Narvan suomalaisen kirkkokoulun vaiheita.

Jouko Palonen, Valtion oppikoulujen opettajien palkkauksen pääkohdittainen kehitys 1800-luvulla.

Viljam Ahokanta, Ammattiopetuksen vaiheita Joensuussa.

VUOSIKIRJA VII (1950)

Aukusti Salo, Suomen kasvatust historian harrastuksen ja tutkimuksen elvyttäminen.

Urho Somerkivi, Sunnunteikoulujen perustamisesta.

Santeri Liikkanen, Piirteitä Itä-Suomen kansanopetusoloista 1700-luvulla.

Kustaa Hautala, Muuan kouluriita Oulussa 1860-luvulla.

Aarne B. J. Vartiainen, Kyllialän eli Uudenkartanon kasvatustilaitos 1829—1901.

VUOSIKIRJA IX (1955)

Eino Viitasaari, Suomen Kouluhistoriallinen Seura 20-vuotias.

Urho Somerkivi, Suomen kansanopetuksen nousu 1840-luvulla.

E. O. Kuujo, Haminan kadettikoulun pedagogisesta yhdistyksestä 1870-luvulla.

Aimo Halila, Miten Helsingistä tuli Suomen johtava koulukaupunki.

W. Rantoja, Isonkyrön kansanopetuksen alkuvaiheet.

Mikko Rusama, Helsingin vaatturiammattikoulun perustamisvaiheita.

Nehemias Rautonen, Multian Kirkonkylän kansakoulun perustaminen.

Aimo Halila, Bell-Lancasterin vuoro-opetusjärjestelmä Suomessa.

Eino Viitasaari, Katsaus.